

## Яндар Ёдыр Мариялан Поро Уверым пуымо нерген

Преосвященство ден кугун пагалыме владыка-влак! Шерге ача, иза-шольо да ака-шўжар-влак! Юмым Шочыктышо Эн Святой Ёдырлан Поро Уверым кондымо лўмеш пайрем дене мый чыладам саламлем. Патриарх ожнысек тиде службым Москвасе кремльын Благовещенский соборыштыжо эртара. Первопрестольный рўдолаштына тудо ик эн тошто храм. Руш кугыжанышын государышт ден Патриархышт тыште кумалыныт. Изи Москва княжестве ик теныз сер гыч вес теныз марте шарлен вочшо кугу кугыжанышын рўдышкыжў савырнен. Храмын пырдыжше тидын нергенат чыла палат. Ожнат шочмо мланде, православный вера да государь верч шке илышыштым пуаш ямде кугу ушан ўшанле вуйлатыше-влак да войска лийыныт. Но тидлан кўра веле огыл Русь кушкын. Калыкын вийжым нигўат да нигунам мучаш марте сенен кертын огыл, сандене пенгыде пружине семын Русь эре уэш вийнен.

Мо верч мемнан кугезына-влак тыршеныт? Нунылан тынар чот поянлык кўлын мо? Але шке куатыштым шукемдаш тыршеныт? Але пошкудышт-влаклан чот кўраненыт? Тидыжат, тудыжат чын огыл. Пошкудо-влаклан кўранаш амал лийын огыл. Сибирь ден тора эрвелысе кундемлаште могай поянлык улмо нерген тунам паленжат огытыл. Иктажшылан осалым ышташ шонымашат лийын огыл.

Кумда Русьым чумырымым духовный миссий семын аклаш лиеш. Христосын чынжым Эрвелыш шараш кўлмў верч Юмо ончылно мутым кучаш логалеш манын, калыкна сайын пален. Чылажат священник-влакын вийышт дене веле огыл ышталтын, тидлан тыршымым да вийым уло калык пыштен. Таче ме службым Москвасе кремлыште, Шочмо эллан духовный рўдыштыжў, эртаренна, садлан тидым ойлем. Мемнан калыкын сенгымашыже нерген историйым шергалаш гын, чылажат духовный негыз да куат улмылан кўрагына лийын кертын. Духовный полыш деч посна сенгымашыш шуаш ок лий.

Теве тачат ме тыште исторический Русь, Россий кугыжаныш да Шочмо эллан пўрымашыже верч кумална. Господь мемнам Пылпомышысо Эн Яндар Царицын Леvedышыже йымалне арален ашныже манын йодна. Иза-шольо-влак коклаште ваш умылыдымаш, икте-весе ваштареш шогымаш ынже лий. Кугу Русь кугыжанышым чумыраш полшышо духовный куат уэш погыныжо. Вет тиде куат илышыште ўрыктарыше лўддымылыкым ончыкташ, герой ден святой ен-влаклан шочаш полшен.

Юмым Шочыктышо Эн Святой Ёдырлан Поро Уверым кондымо пайрем кечын ме уэш тидын верч кумална. «Благовещение» мутшо Евангелий семынак «Поро увер» манын кусаралтеш. Архангел Гавриил гоч Юмо тунам Поро уверым Яндар Ёдыр Мариялан колтен. Тудын деч Юмын Ёрге капанын да Айдеме Ёрге лийын, тыге Евангелийлан тўнгалтыш пышталтын. Тиде Поро Уверже ик енлан веле огыл, а уло тўнялан лийын. Евангелий – тиде поро увер веле огыл, тыгак эше пиалан увер манын кусаралтеш. Мыланна иктаж-мом каласаш вашкыше ен деч ме ончыч лўдын йодына: тиде сай але

уда увер? Сай увер манеш гын, ме куанена. Айдемын каласыме увержат мемнам лыпландара, кумылнам нӧлта да вийым пуа гын, Евангелийыште улшо поро пиалан уверже нерген ойлен мошташат ок лий. Тудо кумылм веле огыл нӧлта, а уло илышым вашталта да тудым Юмын закон почеш чонаш тарата, тиде законын кондымо порылыкшо деке нантая.

Юмо айдемылан Шке эрыкшым виеш ок тушко. Тудо Шкенжым пуйто ўмылыштӧ куча. Кызытсе ег шке ушыжлан, тыгак властын, оксан, науко ден образованийын вийжылан ўшана, сандене Юмо уке манын шона. «Юмыжо кушто? Мый Тудым ужын омыл. Мо тугай власть да окса, мо тугай шке тазалыкем да моштымашем, мый тидым палем. Шкаланем мый чылажымат шке ыштем, сандене Юмо нерген мый ом пале. Тудо кушто? Мыйын илышыштем Тудо уло мо?» Айдеме тыге шона гынат, Юмын эре да чыла вере улмыжо тидын деч ок вашталт. Да, Юмо Шкенжым ок ончыкто, Тудо ўмылыштӧ да ок кой, но сӧрвален йодмо годым Тудо кеч-кунамат ўмыл гыч лектеш, мыланна вашешта да мемнан дене ӧрыктарышым ышта. Тунам ме ӧрын да куанен ойлена: «Теве мый денем тыгай чудо лийын!»

Мемнан элыште лийше событий-влак нерген каласкалыме годым пытартыш жапыште тиде мутым чӱчкыдынрак да чӱчкыдынрак ойлат. Историйнам Юмо виктара, кӱлеш годым Шке пылышыжым пуа. Кӱшыч пуымым ме ўшан дене налшаш улына. Юмын порылыкшылан шукталташ мемнан айдеме ўскыртлыкна да кугешнымына чаракым ыштышаш огытыл. Мыланна Яндар Ёдыр Мария деч примерым налман. Суксын кондымо уверлан Тудо ўскыртланыме койыш але умылыдымаш да ёдыр кугешнымашлан кӧра тореш лийын кертеш ыле. Тудын ончылно Архангел Гавриил айдеме тӱс дене шоген, шулдыржо кончен огыл. Тиде суксо манын, Мария тунам паленат огыл. Ала-кӧ толын да Тудлан ойла: «Тый пӧръен деч посна Эргым ыштет, Тудыжо Юмын Эрге лиеш. Давид кугыжан престолжым Тудлан ямдылыме да Тудын Кугыжанышыжлан мучаш ок лий». Тыгай мутым колмыж годым самырык ёдыр кузе чот ӧрын, тидым ме каласенат она керт. Тудо каласен кертеш ыле: «Мом ойлыметым мый ом умыло да лӱдам, кай тышеч». А Тудо тыглай мутым гына каласен: «Мый Господын кулжо улам; тек тыйын ойлымет семын лиеш». Юмын кидыш Тудо Шкенжым нимогай уто йӱк-йӱан деч посна пуэн.

Шкенам Юмын кидыш пуаш мемнам Яндар Ёдыр Мариян примерже туныкта. Господь илышыштына Шкенжым да Шке эрыкшым чӱчкыдынрак ончыктыжо манын, мыланна кумалаш кӱлеш. Юмо тидлан кӱдырчӧ да волгенче дене огыл вашешта, а мом йодмынан кӱлешлыкшым умылаш полша. Тудо мемнан деке Шке порылыкшо дене тӱкна, да ме умылена: тиде мемнан эрыкна дене огыл, а Юмын эрыкше да куатше дене лийын.

Утарыше Христосын шочшашыже нерген уверым ўнгышын налше да шуктышо Яндар Ёдыр Мария мыланна пример лийже. «Юмо, Тый кушто улат?» але «Кушто чынже, молан Тый тыге ыштет?» манын, кугешнен йодмо

олмеш мыланнат каласаш күлеш ыле: «Мый Господын кулжо улам; тек  
Тыйын ойлымет семын лиеш».

Чыладамат пайрем дене саламлем! Шочмо элна, калыкна, Черкына да  
исторический Русь ўмбалне Пылпомышысо Царицын Леvedышыже лийже,  
мемнам ўшанымаш дене ушыжо да куат гыч куатыш кушкаш полшыжо.  
Аминь.

*Москвасе кремль, Благовещенский собор,*

*2014 ий, 7 апрель.*